

Christmas Møller: Mit Partis Ordfører i denne Sag, det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel, er ved Bortrejse forhindret i at være til Stede. Jeg skal derfor paa Partiets Vegne fremsætte nogle Bemærkninger angaaende det foreliggende Lovforslag og gøre det i Overensstemmelse med Udtalelser, paa enkelte Omraader i hvert Fald, som jeg har modtaget fra Partiets sædvanlige Ordfører, der ogsaa vil indtræde i denne Plads, naar han vender tilbage fra sin Rejse.

Da den saakaldte Minelov blev fremsat af den højtærede Statsminister i Rigsdagssamlingen 1931—32, udtalte Statsministeren, at man med dette Lovforslag havde sikret sig mod ubehagelige Overraskelser. Jeg har vel Lov til at sige, at saadan som Sagen er gaaet, har man maaske nok sikret sig mod nogle Overraskelser, men jeg kunde dog tænke mig, at Statsministeren mente, at man havde faaet dem paa andre Kanter, og at Statsministeren eller Statsministeriet i hvert Fald havde det.

Vi var for vort Vedkommende allerede ved første Behandling af Sagen i 1931—32, en Del af os i hvert Fald, betænkelige ved Sagen, og man kan vel ogsaa sige, at den oprindelige Lov, der ogsaa gælder i Dag, paa en ikke alt for klar Maade sammenblander de to Forhold, der her er Tale om, Spørgsmaalet om Efterforskning og Spørgsmaalet om Indvinding. Efterforskningen havde almindelig geologisk Interesse og kunde ogsaa føre til, at man videre sagde, at det kunde have nationaløkonomisk Betydning at gaa videre og indvinde Raastoffer, men Sammenblandingen af disse to Ting, Efterforskning og Indvinding, har, forstaar jeg, ført til, saaledes som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget og af den højtærede Statsministers Tale, at man i Virkeligheden nu under 7. Februar 1938 har givet det Selskab, som staar bag ved Ingeniør Ravlin, en Eneret paa 50 Aar baade til Efterforskning og Indvinding. I 1936 foretog man jo en Ændring i Loven, som jeg maa tilstaa jeg heller ikke synes alt for godt om, for man kan vel nogenlunde sige det paa den Maade, at man i Virkeligheden sagde til Grundejerne: Nu giver vi jer vel en formel Ret, men der er i Virkeligheden ingen Ret — og jeg skal heller ikke gaa stærkt imod det Synspunkt, som ogsaa var gældende i Loven af 1932, at Raastofferne i Danmarks Undergrund skal man kunne gøre til Genstand for en Udnyttelse, som Staten staar bag ved.

Jeg er enig med det ærede Medlem

Hr. Duborg i, at der er forskellige Ting denne Sag vedrørende, som man utvivlsomt her ved første Behandling maa vente med at stille Spørgsmaal om, og som bedre kan behandles i et Udvalg; der løber jo oven i Købet en Retssag, saaledes at der paa nogle Omraader maa være Tavshed, medens Retten sidder. Men jeg kan ikke se rettere, end at det Lovforslag, den højtærede Statsminister her har forelagt, understreger og underbygger Retten for fremmed Kapital, fremmede Folk, til at faa ikke blot Efterforsknings-, men Indvindingsret, og derfor kan jeg for mit Vedkommende sige, at vi ønsker ogsaa i Udvalg at faa en Redegørelse for, hvorledes Sagen ligger.

Jeg ønsker ikke her at fremsætte Udtalelser, som eventuelt kan benyttes under en Retssag, men vil kun gøre følgende principielle Bemærkninger. Jeg mener, det var en Fejl — og man kan lige saa godt i Dag erkende det; vi er jo mange om Skaden, mange, som deltog i det; jeg mener, det var en Fejl, at Loven af 1932 sammenblandede Efterforskning og Indvinding, som den gjorde; thi at det var fremmede, der efterforskede, kunde der ikke ske saa forfærdelig meget ved, men at fremmede ogsaa kunde have Indvindingen, saaledes som det nu foreligger, var efter mit Skøn en meget større Skade og noget, som jeg for mit Vedkommende vil gøre, hvad jeg kan, for at søge at komme ud af. Vi vil derfor ikke, kan jeg sige paa Forhaand, kunne medvirke til Gennemførelsen af dette Forslag, fordi det underbygger en Tilstand, som jeg mener man skal søge at komme ud af. Vi mener naturligvis, at den Mand, som Staten har kontraheret med, Ingeniør Ravlin, skal behandles fair og ordentligt, men vi synes, saaledes som Sagen har udviklet sig, at det maa være Statens Op-gave at søge at komme ud af dette Forhold og ikke bore sig fastere ind i det. Vi synes, at det Efterforskningsarbejde, der skal udføres, og som vi ogsaa særdeles gerne ønsker udført, maa, saa vidt det overhovedet er muligt, gøres paa den Maade, at det er Staten og danske Interesser, der har Magten over det, og ikke fremmede. Ud fra denne Retningslinie vil vor Stilling baade til Lovforslaget og til eventuelt senere opdukkende Spørgsmaal blive taget.

A. M. Hansen: Af den højtærede Statsministers Forelæggelsestale fremgik det, at den Eneretsbevilling paa 50 Aar, som var stillet Ingeniør Ravlin i Udsigt, inden han begyndte sine Efterforskninger, nu er